

Vad har hänt?

INBJUDAN TILL EN SAMFÖRSTÄNDSLÖSNING i försvarsfrågan har av statsministern utfärdats till partiledarna. Närmast med anledning av att principdebatten inom försvarskommittén ytterligare framhåvt skillnaderna mellan ståndpunkterna. Regeringen med socialdemokratiska riksdagsgruppen bakom sig är villig att höja sitt bud för försvaret mot det att riksdagen gör med på regeringens skatteförslag — vederbörligen utbyggt med skärpt beskattning av större inkomster och förmögenheter. Samt på villkor att den föreslagna förbättringen av folkpensionerna på dyrtorerna bifalles i år. — Statsministern har erhållit svar från de olika partiledarna, som förklarar sig villiga att underhandla om finansieringen av mellanpartiernas försvarsförslag.

STUDENTEXAMENS AVSKAFFANDE skall utredas av fem sakkunniga (ilkallade av hr Engberg. I direktiven framhålls studentexamens långa syndaregister och magra meritlista, framförallt svårigheten att förena en behörighetsprövning för fortsatta studier vid universitet och högskolor med en medborgerlig högre bildningsexamen.

EN MODERNISERING AV REGERINGSFORM och successionsordning föreslås av regeringen, som anser att prinsarna — med konungens samtycke — böra få giftna sig med utländsk dam av icke kunglig börd utan att förlora arvsrätten till tronen, som nu sker i dylika fall. Denna lättnad, som betingas av den starka minskningen i antalet regerande furstehus skulle icke gälla eventuella äktenskap med enskild svensk mans dotter.

DE LANGE BEBADADE ENGELSKA FRÅGORNA till Tyskland angående dess fredsfröslag i mars ha överlämnats i Berlin. Bland annat frågas det om Tyskland över huvud taget anser sig kunna avsluta bindande fördrag. Locarnomakterna, som på tisdagen sammanträdde i Genève, ha uppskjutit att fatta beslut tills Tysklands svar hunnit komma.

Veckovakten

Semesterresan

Räddgör med oss vid planerandet av Eder semester. Kostnadsförslag, resplaner och broschyrer gratis på begäran. Alla biljetter till originalpriser.

WAGONS-LITS/COOK A/B.

Världaresebureau
16 Gustav Adolfs Torg
Stockholm

Tel. 20 25 15. Tel. 21 65 30.

Segern över Abessinien.

Sedan marskalk Badoglio i spetsen för sina trupper den sjätte maj högtidligen ridit in i det härjade Addis Abeba tillkännagavs den nionde maj nästa steg i den italienska erövringen av Abessinien: Mussolini lät det stora fascistiska rådet proklamera det nya romerska imperiet med konung Viktor Emanuel som kejsare över Abessinien. Guvernör och vicekonung blir marskalk Badoglio. Det romerska imperiet har återupprättats efter femtonhundrade år, förklarade Mussolini i sitt tal till folkmassorna. Det italienska folket har skapat detta kejsarrike med sitt blod och skall göra det fruktbar med sitt arbete och sina händer möda. Här har skapats ett fredens imperium, ty Italien önskar själv fred och griper till krig endast om det blir angripet.

Härefter har Abessinien i telegrammen börjat kallas *Italienska Etiopien* och ett meddelande har utgått från Rom att italienskt visum hädanefter fordras av alla resande till Abessinien. De främmande diplomaterna få av ren hövlighet stanna kvar i Addis Abeba, men Rom låter förstå att de icke längre behövas där, eftersom den etiopiska regeringen är avskaffad.

Förundsrådet i Genève, som sammanträdde den 11 stod enligt Italiens synpunkt inför ett fullbordat faktum. Baron Aloisi förklarade rent ut att den italienskabessiniska konflikten icke längre existerade, eftersom Abessinien numera är italienskt. Vid det enskilda sammanträdet fann han till och med för gott att avlägsna sig, då Abessiniens representant av rådspresidenten Eden inbjöds att ta plats vid förhandlingsbordet. Men Rådet beslöt sig för en kompromiss, att uppskjuta frågan till nästa sammanträde. Så

att var och en av rådsmedlemmarna små för sig betänka det allvarliga steg som Rom tagit. De nordiska länderna skall ytterligare betänka saken ihop.

I sitt slututtalande har rådet förklarat att någon anledning att modifiera de åtgärder som N. F:s medlemmar gemensamt vidtagit icke föreligger. När detta beslut upplästes var Italiens representant baron Aloisi och övriga italienska delegater icke längre kvar i Genève. De hade hastigt kallats hem till Rom.

Rådet har sålunda enhälligt beslutat att sanktionerna tills vidare skall fortsätta. Italiens synpunkt är den att sanktionerna tillgreps som ett medel att hindra kriget. Nu är detta slut. Då uppstår frågan, om det ursprungliga medlet att förhindra kriget ens längre kan anses stadegenligt.

I England och Dominerna har under den senare tiden framkommit en stark opinion, snarast emot regeringen, för att Italien skall förmås att böja sig under N. F:s villkor. Man har även väntat att den kommande nya franska regeringen skall vara mera sanktionsvänlig än de föregående.

Ställningen torde kunna sammanfattas så: Italien har lyckats i sitt uppsåt. N. F. har misslyckats i sitt. Huvudsakligen på grund av att tillräcklig enighet inom förbundet för effektiva åtgärder icke stått att uppnå. Det enskilda handelsintresset har även funnit utvägar att låta handeln florerar ändå.

Mussolini behöver pengar för att kunna utnyttja Abessiniens slumrande rikedomar, som Italien drömmer om. Men kommer den kapitalistiska världen att kunna motså lockelsen att vara med om bytets delning?

Ett demokratiserat och humaniserat försvar.

Det talas numera om försvarsfrågan men inte om försvarskrig. Ty det har blivit en offentlig hemlighet, att man måste försvara sig genom att anfälla. Man bör således i stället tala om ett »demokratiserat och humaniserat krig». Men det kan man inte. Det låter genast som en motsägelse och är det också. Ett krig kan varken kallas demokratiskt eller human ur någon synpunkt. Men vad menar man? Ty man kan visserligen säga att förhållandena mellan militärerna, mellan officerare och manskap, inom ett regemente kan vara mer eller mindre demokratiskt. Demokratisk kan militarismen aldrig bli. Den kan inte heller bli human.

Det blir en fullkomlig språkförbistring, som måste upphöra.

I annat fall blir det så, att vi vänja oss vid dessa onaturliga former och förvirra våra tankegångar, så att vi verkligen kan tala om krig som demokratiskt och human. Vilket är alldeles omöjligt. Ordets makt över tanken är icke alldeles ofarligt.

Det är omöjligt att tänka sig ett krig, som ej skulle försaka ohyggliga lidanden både för de krigande och deras anhöriga. Krig gör livet oförklarligt. Ty varför ska människorna komma till världen för att tillfoga varandra så mycket ont? Och själva handla så illa!

Pistany Vulkanlam

är ett numera beprövat medel mot

Reumatism, Gikt, Ischias

och användes med framgång i den svenska privat- och sjukhuspraktiken samt under sakkunnig ledning av leg. gymnastikdirektör Å PISTANY INSTITUTET, Regeringsgatan 22, tel. 11 33 77.

Kungl. Hovblomsterhandel
H. FLATOW

Såg det med blommor!
Västerlånggatan 14. STOCKHOLM

— Blomsterförsäljning till in- och utlandet —
Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 11 05 06, 20 21 17. Postgirokonto 549

Fantasiens rike

av HONORINE HERMELIN.

Fantasi och känsla har som var man vet kommit till heders igen genom den s. k. nya psykologin. Dess nyhet ligger ju i stort sett däri, att den i motsats till föregående tids psykologiska laboratoriearbete söker få syn på och förstå hur människorna i *det levande livet* fungerar, reagerar, handlar — försöker även finna vägar för att hjälpa till rätta där livsfunktionerna kommit in i fel banor.

Denna livets psykologi — rymmande olika skolor och åskådningar — ser i *känslolivet* den mäktiga och ofrånkomliga motorn till all rörelse, all mänsklig handling. Men kanske tillerkännes *fantasi* en på sätt och vis ännu mäktigare funktion. Ty den förmår ge den klara, borande tanken en tändning, så att den flamar upp till vision — ser det som ännu icke är, men som skulle kunna göras, skulle kunna formas, skapas. Och endast en sådan vision, vari tankens kraft också är blandad, förmår länka känslans mäktiga ström in i de banor, där den bär mödor, tungt arbete, motstånd och tvivel fram till ett mål som liknar — eller i varje fall har sitt upphov i — den ursprungliga fantasiburna bilden, visionen, idén.

Oavsett varje psykologisk skola eller skolning är det ju lätt att se hur all mänsklig verksamhet inrymmer två olika, ja, motsatta sidor. Den ena skulle kunna kallas övnings- eller vandesidan, förmågan att skaffa sig rutin, färdigheter. (Hör

på det sista ordet! Det talar ju faktiskt om erfarenheten att genom övning vinnas *färdighet*, d. v. s. ingenting mindre än fulländning i utövande av en verksamhet.) Den andra sidan kan knappast kallas med ett ringare namn än *den skapande förmågan*, att först inom sig skåda det som ännu aldrig funnits och sedan omforma något stoff, någon förutvarande verklighet efter denna inre bild. Allt vad den mänskliga kulturen rör sig med, från den enklaste redskap till de mest invecklade maskiner eller instrument, från Egyptens pyramider och grekisk konst till ett modernt funkishus eller ett centralt ämbetsverk i en mångmiljonstat — allt har för sin uppkomst att tacka denna inre skapande kraft eller konstruktionsförmåga. Och lika fullt — både för sin uppkomst och sin användning är allt detta också beroende av vanans, yrkeskicklighetens förmåga att intill fulländning hantera ett redskap, sköta ett arbete, slutföra en uppgift.

Vi vet också att egentligen inget arbete tål att göras helt mekaniskt, om det skall göras som bäst, och att å andra sidan även konstnären, som ju på ett vis mest har hand om skapandet, aldrig nog kan uppöva sin rutin.

Dock är väl livet sådant, och blir måhända allt mera, att det mest och trängast tar i anspråk vane- och rutinsidan även hos oss människor. Arbetstakten (Forts. å sid. 4.)

Försvarscirkus.

På Cirkus firar man sommaren med revy. Revyn kan rekommenderas. Dock nästan enbart för de utländska attraktionernas skull. Revyer överskrakar sällan. Tillagning och anvjutande går av bara farten. Här var det verkligen ett par nummer, som förbluffade genom sin konstnärliga klass.

Ett annat överraskande inslag var fosterländskt. I revyns andra avdelning, dit direktionen brukar förlägga de mest publicitetvärdiga numren, uppenbarade sig plötsligt mellan ett clowneri på cykel och en riktig levande elefant en Svensk Soldat. Till omväxling med det lågkomiska och det sensuellt smältande serverades nu publiken som en ny och rafflande krydda en mening till krigsberedskap. Iförd den typiska grå vardagsmunderingen, för att det hela inte skulle verka operett utan skyttegravsallvar, deklamerade den Svenske Soldaten verser av Lindorm om tidslaget, stormakterna, Göta livgarde och vår plikt att slå vakt om Sverige. Från den förstklassiga jazzorkestern hördes trummornas dova mullrande, som ett hot och en vädjan, och den förjusta publiken lade in en särskild nyans av värme i tackapplåderna, vilka inte ens hann dö bort, förrän soldaten försunnit i bakgrunden och replacerats av den riktige levande elefanten.

Det är synd om den unge sympatiska skådespelare, som har att framföra de andefattiga verserna. Huruvida man bör utsträcka sitt medlidande till förlättaren, som väl inte kan ha handlat av annat tvång än ett inre, är mera ovisst. Det är dessutom synd om elefanten, men det är en annan historia.

Publiken föreföll som sattet yttert belåten över att påminnas om Abessinien mitt i revyfröjden — i lugn förvisning om att balettflickorna inte skulle låta vänta på sig.

Försvarsvägen går vidare... Agita-

tionens trumper ljuder lika smattrande som under glansdagarna 1914. En gång radikala tidningar trumpetar gladeligen med.

Överallt ropar huvudstadens anslags-tavlor på ett starkare försvar. Det är kungörelser om möten, som skall hållas. En frisinnad kvinnlig advokat med känt namn har nyligen vid ett sådant möte svarat ett effektfullt slagord om det välbyggda huset och den nödvändiga brandförsäkringen. På Musikiska Akademiens skall Dagens Nyheters chefredaktör till kompanjemang av hornmusik plädera för flottans sak. — Det är affischer, där högersinnade medborgare tillkännager sin indignation över att försvaret kostar oss så litet i förhållande till sprit och tobak.

Den sköna majsöndag, då detta skrives, meddelar morgontidningarna ett rykte, att regeringen skulle vara beredd att mot kompensation i skattefördelningen acceptera mellanpartiernas försvarsmiljoner. Så långt har socialdemokratiska partiet kommit bort ifrån sin gamla principställning i fredsfrågan, att striderna i riksdagen inte ger det anledning till skytten av en idédebatt utan endast och allenast till luriga kulvisvisningar om att slippa med så små eftergifter som möjligt. Lindorm behöver inte besvärja sig med att ta munnen full mot herr Wennerström. Skillnaden mellan dennes försvarsvilja och herr Ossbahrs är numera bara en gradskillnad.

Senare på dagen har Stockholms luftvärn haft propagandövnningar på Gärdet, och en hänförd folkmassa, till en del samma personer, som trampade Gärdet i maj, har glatt sig åt bombflygeskadorna och luftvärnskulspjutorna. I sanning krigsberedskapen tycks ha återunnit sin förlorade popularitet. Det fanns en tid, när vi drog på munnen åt trupperver. (Forts. å sid. 2.)

TIDEVARVET

Radikal
politisk
vecko tidning

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamf.
Norrländsgatan 18.
Tel. 10 75 75, 10 75 76.
STOCKHOLM

Infererat genom Stockholms Läkarförening.

Doktor Ada Nilsson

har återtagit praktiken.

Stockholms stads Poliklinik

vid Kornhamnstorg 4
Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—110 f.m.
För havandenkapet och
dessa sjukdomar.
För medellösa kostnadsfritt, för andra mot
erläggande av 2 kronor.

Alma Axelssons

FÖRLOSSNINGHEM
LINNEGATAN 19
Mottager inackord. även för längre tid.
Tryggt och ogen. värek.
Tel. 62 78 24.

A. ABBÉUS

JUVELERARE — GULDSEMED
KUNSGATAN 48, 3 tr., hiss
Mittförl Hötorget. Telefon 21 55 34.
Alla slags arbeten i platin, guld
o. silver. Förgylning, Försilvering.
Förlövningssringar och reparatio-
ner medan kunden väntar.
>Direkt hos guldsmiden.<
Inga mellanhandert! Nettopriser!

Centralbadets damfrisering

rekommenderas
Klapanst. Tel. 20 95 92. Företshälsig.

Alimonda-Institutet

homeopatisk praktik.
Mottagning 11—2. Rådfrågning även pr
korrespondens. Begär prospekt och frå-
gelista. Leg. läkare.
Address: Upplandsgat. 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Bagarstugan

HORNUNGATAN 37 - Tel. 40 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 - Tel. 40 73 37
GÖTTGATAN 82 - Tel. 43 33 90

142 cm. fel Lakansväv,

extra prima, något noppig, bortsälj. t.
0.88. Ett parti Madapolam i god kvalitet,
75 cm. bred, som i handel kostar 55 o.
60 öre, endast 0.38 met. Blekt Baby-
lakansväv, 87 cm., 0.55, Barnlakansväv, 105
cm., 0.75. Oskarsons Lager, Kungsg. 70,
Stockholm.

Chiropractic.

Ryggskott, Ischias, Neuralgi
Thor Holmström
Kungsgatan 35. Tel. 21 04 14
Mottagning 10—1 och efter överens.

Pärm. Ondulering 10:—

52 FREJGATAN 52 (mitt för skolan).
Eleg. utförande. Tel. 33 72 15.

Vi skräddars Eder kappa med två
provningar för 30 kr.

FORSMANS,

Upplandsgatan 25. Telefon 32 30 92.

Vete-Katten

Bageri och kafferum, tel. 20 84 05.
Dukat kaffebord i hemtrevliga rum,
Klara N:a Kyrkogata 26 eller
Kungsgatan 55.

Stuce-Katten

Sturegatan 5
En behaglig viloplats under kafferasten i
ny hembetonad, smakfull inredning.
Bageri och kafferum, tel. 21 58 81.
Extra gott hembakat bröd av egen till-
verkning. Kafferep anordnas.

Senaste nytt:

En enda syndare
av Carl Forsberg

En bok om Guds fräl-
sande kärlek till och om-
sorg om den enskilda
människan. 1 kr.

Elden förärade begäret
av Birger Claesson

En bok om Guds under-
bara makt att förlösa
ur det mest djävulska
syndatväg — ett skä-
kande och förlösande
vitnesbörd om vad förlö-
sning innebär. 85 öre.

Förlaget Filadelfia, Stockholm 6

Varför skall du läsa

KUNGSVÄGEN

av
TREZ-HIR?

Därför att den vill en ny tid
med nya, bättre och lyckligare
människor.

SEELIG & Co A.B.

IDUN passar Er bäst,

ty IDUN ger både värde och trygghet
Doktorerna Einar Wallquist, som
skrivit »Kan doktorn komma?»,
Per Wetterdal, den kände kvinno-
läkaren, lärarinnan Stina Palm-
borg, riksbekant för sin goda hand
med svårhanterliga barn, den unga
baronessan Ishimoto, en av Japans
mest kända kvinnor inom aristo-
krati och i socialt arbete, och Aske-
greven Gustaf Levenhaupt öka
under 1936 Eder glädje och nytta
av IDUN.

Vilken veckotidning
ger mer omväxling än IDUN
Prenumerera postgiro 1235 8 kr. för 1/2 år.
15 kr för 1/1. Tel. 20 14 02.

Sven Lidman

har skrivit en stor, in-
tressant artikel,
benämnd
Rörelse — pingströrelse
— nybyggande

I SOMMAR

III. andlig läsning. 1: 25.
Förlaget Filadelfia, Stockholm 6

Fråga alltid efter

"Piehls" Grawensteiner

Grevgatan 14. Tel.: 61 23 19, 62 25 26

Försvarscirkus.

(Forts. fr. sid. 1.)
Nu tycks dessa på väg att åter bli en
omtacks form för underhållning. Herr
Hodell bör akta sig för att uppmuntra
den konducenten!
Det bedrövligaste med Cirkusrevyns
inlägg i försvarsdiskussionen är inte dess
smaklöshet. Det lönar sig också illa att
bli indignerad över en affärsmässigt skött
teater, som väljer nummer efter opinio-
nens växling. Herr Hodells känslighet
för modeströmningen på försvarsfrågans
område återfinnes för övrigt hos herr P.
A. Hansson. Det bedrövligaste är, att
herr Hodell räknat rätt: publiken tackar
och tar emot. En krigsberedskapsketch
skulle ohjälpligt fallit till marken för tre

Den 16 maj 1936.

Statsministerns bytreshandel.

Statsministerns inbjudan till byt-
treshandel i försvarsfrågan låter skä-
da djupt i hembogen och ihälghe-
ten i givna löften och principer.
Statsministerns utväg att undgå
konkurrens mellan kraven på social
omvårdnad i landet och på ett för-
svar, som kan anses betryggande,
har hittills uttryckts i regeringspro-
positionens 135 miljoner till militär-
utgifter. Gång på gång har stats-
ministern utlagt den texten: regeri-
ngens förslag är den rätta medelvä-
gen, effektivt och ändå billigt.

I och med att motståndet skärpts
mot detta bud och samförståndsut-
sikterna blivit allt mindre, först ge-
nom ett stort antal motioner emot re-
geringspropositionen, för högre mi-
litäranslag, sedan genom den hotan-
de utgången av principdebatten i
försvarskommittén — har statsmini-
stern utan vidare övergivit sin tidi-
gare ståndpunkt och erbjuder nu en
ny lösning av frågan, enligt hans
äskit innebärande samma fördelar.
Konkurrens mellan kraven på so-
cial omvårdnad och på ett betryg-
gande försvar skall även på detta
sätt undvikas. I stället för 135 mil-
joner kan regeringen gå med på ett
höjt bud — menar man mellanpar-
tiernas eller ett ännu högre? Denna
ökade börda skall på intet vis be-
tunga folkets breda lager. En skatte-
skärpning för högre inkomster och
förmögenheter enligt regeringen
förslag till innevarande riksdag skall
lämna de erforderliga medlen. Byt-
tesobjekt nummer två blir förslaget
till förbättrade folkpensioner på dyr-
orterna, vilket partiledarna nu inbju-
da att biträda.

En odemokratisk uppfattning talar
ur det gjorda förslaget. Icke nog
med att viktiga avgöranden fattas
genom majoritetsbeslut partierna
emellan. Diktaturväsendet smyer
sig även in i partierna själva.
Ledningens privata uppfattning gö-
res till norm för handlandet, obero-
ende av program och den stora
massan partimedlemmars övertygel-
se. Att socialdemokratiska parti-
kongressen krävt tillmötesgående för
förhandlingar gör ingen skillnad.
Ledarens åsikter om de lämpliga
proportionerna mellan inre och yttre
försvar bli avgörande. Alldeles bort-
sett ifrån att de är godtyckligt val-
da och kunna överklagas såväl från
det egna partiets som dess motstän-
dars sida, innebär det ett farligt av-
steg från demokratins princip.

Resa till Prag.

En sällskapsresa till Prag, Mellanslo-
vakien och Hoga Tatra anordnas
under juni månad av Svensk-Tjeckoslo-
vakiska Kvinnoförbundet i Stockholm.
Resan, som är avsedd för 25 deltagare,
äger rum den 13—28 juni. Den omfat-
tar bl. a. rundturen och besök i Prag,
utfärder i Prags omgivning, och en sex
dagars resa genom Slovakien och Hoga
Tatra, en intressant och omväxlande färd.
Tack vare särskilda överenskommelser
kan priset för hela resan sättas så lågt
som till Kronor 410:—.
I denna summa inbegripas alla resor
är sedan. Den skulle knappast ha slagit
riktigt an bara för ett år sedan. De na-
tionalistiska instinkterna tycks nu vara
fullt vakna.
Sten af Geijerstam.

Ruth Hamrin:

I RIKSDAGEN.

Av intresse från de sista veckornas
riksdagsarbete är framförallt två
interpellationer. Den ena är redan be-
svard och gäller befolkningskommissio-
nens arbete, den andra har framställts av
herr Lindhagen och gäller en nordisk
fredsplan. Interpellanten begär att få sin
fråga besvarad samtidigt som herr Bag-
ges interpellation om vår utrikespolitik.

För att få klarhet i regeringens ställ-
ning till befolkningskommissionens arbete
hade interpellanterna — herrar Magnus-
son i Skövde, ledamot av kommissionen
och herr Wohlin, dess ordförande, sam-
manfattat sina frågor under tre rubriker:
Annar regeringen framlägga några för-
slag i ämnet vid årets riksdag? Om inte
så är fallet, kunna vi nu få del av stats-
rådets synpunkter i frågan? Hur har
statsrådet tänkt sig finansieringen av
eventuella åtgärder?

Den första frågan besvarades med nej,
ett nej som dock åtföljdes av ett upprik-
tigt beklagande. Det var tydligen närm-
ast praktiska hinder, som framtvungat
frågans framskjutande till 1937 års riks-
dag, och man har alltså intet annat att
göra än att instämma i socialministerns
beklagande. Det bör i alla fall vara till-
lätet att uttrycka en varm förhoppning
om att inte förslagen må taga skada av
att stå och vänta — man har blivit så
skrämd av dessa eviga uppskov, när det
gäller de mest blygsamma önskemål ifrå-
ga om mödrhjälps och mödravård.

Den andra frågan om statsrådets upp-
fattning om kommissionens olika förslag
besvarades i det stora hela på ett för
kommissionen glädjande sätt. Den har
som bekant avgivit tre olika betänkanden
— ett om förlösningssväendet och
barnmorskevärdet, ett om planmässigt
sparande och bosättningslän och ett om
moderskapspenning och mödrhjälps. Herr
Möller gick igenom dem alla tre.

Beträffande förlösningssväendet och vad
därmed sammanhänger bygger det av
kommissionen framlagda förslaget på den
grundsatsen, att det allmänna bör
helst överta normalkostnaderna för förlö-
sningssvärdet, häri inbegripet även
den s. k. förvården. Till denna grund-
sats anslöt sig socialministern i allt vä-
sentligt.

Vad angår förslaget om planmässigt
sparande och statliga bosättningslän de-
lade statsrådet kommissionens mening om
en frivillig sparverksamhet. Det synes
motiverat, att staten vid sidan av de
enskilda sparbankerna genom postspar-
banker deltar i den planerade sparverks-
amheten. Vad beträffar bosättningslånen
bör en statens bosättningslånefond inrät-
tas.

Moderskapspenningen och mödrhjälp-
pen har fått ett i stort sett välviljigt be-
mötande vid remisserna. På några punkter
deklarerade statsrådet dock en från
kommissionsförslaget avvikande mening,
vilken även kommit till uttryck i remiss-
kritiken. Moderskapspenningen, som skul-

III:e klass tur och retur Stockholm, sov-
vagn samt resor i bil och turistbuss.
Vidare hotell, tre måltider per dag, fri
transport till och från stationer och ho-
teller, alla avgifter och skatter, dricks-
pengar, bärare i Sverige och Tyskland.
Anmälan om deltagande måste ske se-
nast den 20 maj till Tjeckoslovakiska Tu-
ristbyrå, Jakobstorg 3, Stockholm. Tel.
10 23 10, värest även detaljprogram och
alla övriga upplysningar lämnas.

le träda i stället för det nuvarande mo-
derskapsunderstödet, bör som hittills an-
slutas till sjukkassorna. Därmed är det
helt nya system oberoende av sjukkas-
sorna, som kommissionen föreslagit, tyd-
ligen ur räkningen. Vidare fann statsrå-
det tveksamt, om icke en inkomstgräns,
ehuru avsevärt högre än den nu stadgade,
bör upprätthållas för hjälpens utgående.

— Till jämförelse erinras om att kom-
missionen föreslagit, att en moderskaps-
penning på 75 kr. skulle utgå till alla
kvinnor oavsett inkomst.

Den föreslagna extraordinära mödr-
hjälp, avsedd för kvinnor i nödläge, och
uppgående till högst 300 kr, ansåg stats-
rådet vara ett gott uppslag, som är för-
tjänat av att omedelbart realiseras.

Vad slutligen angår förslaget om bi-
drag åt barn till ånkor och invalider samt
åt föräldralösa barn (refererat i Tidevar-
vet nr 12), vilket inte heller hinna att
framläggas för årets riksdag, så anslöt
sig socialministern till de sakkunnigas
betänkande.

Tredje frågan är: var skall de 20 milj.
tagas, vilka går åt för att finansiera de
här uppräknade förslagen?

Enligt kommissionens förslag skulle i
främsta rummet stå till förfogande 15
milj. vilka skulle infläta genom den före-
slagna särskilda skatten för familjehjälps.
Socialministern delade emellertid den av
finansministern intagna ståndpunkten, att
anslag till dessa reformer bör i vanlig
ordning beredas på budgeten. Mot den
föreslagna fristående skatten ställde sig
både statsråden synnerligen tveksamma.

En nordisk fredsplan.

Är den svenska regeringen sinnad att
medverka till en Nordens fredsplan för
alla världsdelaers fred genom det nuva-
rande folkförbundets omgestaltning till
idéer och organisation — så löd herr
Lindhagens fråga till utrikesministern.

Medan herr Bagge inskränkt sig till att
konstatera den allmänna besvikelsen över
N. F.'s oförmåga och ifrågasatt om inte
förbundet skulle kunna »räddas» genom
att det tilldelades anspråkslösa uppgif-
ter, så rullar herr Lindhagen återigen
upp frågan om N. F. och freden i hela
dessa vid i anknytning till sin motion vid
årets riksdag, om regeringens medverkan
till en nordisk fredsplan, vilken vi redan
föret refererat i Tidevarvet.

Enligt förslaget måste N. F. hädanafer
på olika avdelningar, motsvarande
de skilda världsdelaerna. Ett Pan-
Amerika står redan därute på dagordning-
en. Ett Pan-Europa är likaså sedan
länge ett önskemål och Asien långt
efter sitt Pan-Asien. Ett Pan-Afrika och
ett Pan-Australien är ej heller otänk-
bart. Dessa slag av sammanslutningar
bör ej som hittills stå som en hotelse
mot andra världsdela. De skola inträda
som naturliga led i tillkomsten av ett
fredsförbund mellan världens nationali-
teter.

Interpellanten slutar med att återgiva
ett i pressen synligt meddelande om att
Japans regering är beräknad på att fram-
lägga en regional stormaktsplan för
världens fred, enligt vilken plan tydligen
Asien, Europa och Amerika skulle stå un-
der ledning av respektive Japan, England
och Nordamerika. Norden får alltså på-
skynda sina småstatsplaner för alla
världsdelaers fred, innan stormakterna
hunnit bilda sina konstellationer.

R. H.

Vid Thora Thulins Spädbarnshem, Lidingö-Brevik,

emottagas Elever i Barnavård. Praktisk och teoretisk kurs å 4 mån. Berät-
tigar till inträde i Svenska Barnsköterskeföreningen. Obemedlade eller
mindre bemedlade erhålla nedsatt avgift. Prospekt sändes på begäran. In-
ackordering för späda barn. Hemmets läkare: Dr E. Belfrage. Tel. 65 66 13.

Grevesmühlska Samskolan.

Grundad 1812. Realexamensrätt 1908.
Fyraårig mellanskola med realexamensrätt. Inträdesfordringar till klass I:
sexklassig folkskola eller motsvarande kurskaper. Inträdesprov kunna avläggas
i maj eller juni. Anmälan av inträdesökande sker hos rektor, fil. lic. E. Ek,
exp. Kungstensgatan 4, 3 tr., kl. 11.30—12. Tel. 11 09 09.

Sommarmarkuser i Vävning.

Mönsterritning. Heminredning. Växtfärgning. Hemvävning: praktisk vävning
m. vävteori. Fortbildningskurser: komposition m. provvävning, färglära m. natur-
studier, materiallära m. handspinning.
Heminredning* planritning m. möbleringsförslag, komposition o. provvävning
av textilier.
Trevligt skolhem. Billig pension. Tel. Sigtuna 234.
SIGTUNA VÄVSKOLA. Mary van Rijswijk.

NORRKÖPINGSS STUVLAGER

KLÄDESHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kontant. Detta orsaken till våra bill. priser.

Dr Alfild Tamm Att se med de rätta ögonen.

60 år.

»Det är en stor lycka att få vara 'fröken' för små barn.»

— Snälla Fröken, läs om Else! Läs om Ole, Fröken! Gör det, är Fröken snäll!

Den bönen upprepas ideligen i de mest bevakande tonarter av mina flickor och pojkar. Det hjälper inte, att »fröken» försäkrar, att det inte går att läsa mer om varken Else eller Randi, Ole eller Reidar, eftersom boken är slut. För dem kan boken helt enkelt inte vara slut. Och jag förstår dem. Ett så starkt liv har Barn av Johanne Grieg-Cederblad.

Barnskildringarna är de mest betagande små konstverk. Gång på gång tar man fram dem, roas, gripes, känner igen. *Just sådana är barn.* Kanske är det den igenkännandets glädje mina 11-åringar så starkt upplever och glädjen över att vara så i grund förstådda, som gör att de tycker så mycket om boken.

Men det är inte endast barnen därborsta i den norska skolan, som tar ens hjärta. Man kommer också att hålla så innerligt åt deras »fröken». Hon hör inte till det förtäfliga slaget, som aldrig misslyckas och aldrig har några svårigheter. Hon begår misstag — och ber sin Ole varmt om ursäkt. Hon lider nederlag — och tar tacksamt emot kollegans hjälp med sin Else. Hon böjer sig för sina pojkars rättvisa kritik och vakar inte ängsligt över sin egen prestige. Men hon vinner också segrar — tack vare sin stora tillgång: Det varma hjärtat i förening med den sanna, goda humorn.

Boken är en skatt för alla som håller av barn och har med barn att göra. Och jag instämmer helt och fullt i min lilla Majkens stilla undran: Skulle inte den där norska fröken kunna skriva en ny bok om Else?

Agnes Gustafson.

Johanne Grieg-Cederblad: Barn. Norstedts. 2:50.

hel del av dessa »fall» har hon skildrat i facklitteraturen. Förutom en mångfald tidskriftsartiklar inom sina specialområden har Alfild Tamm utgivit ett par större arbeten, Talrubbingar och deras behandling samt Ett sexualproblem.

På högtidsdagen vill man framför allt önska Alfild Tamm framgång för de idéer och mål som hon gjort till sina — intet ligger henne själv varmare om hjärtat.

Tora Sandström.

En betydande bok.

Jan Fridégård debuterade som prosaförfattare 1933 med *En natt i juli*, som var en konstnärligt och mänskligt mycket framstående bok, vilken ansågs som ett verkligt löfte. Hans nästa roman, *Jag, Lars Hård*, var en ännu mer mogen, allvarlig och konstnärligt fulländad roman. Alltför märklig för att inte på talrika ställen i pressen bli behandlad med indignation och oförskämhet i pektistil. Till våren har Fridégård utsatt ännu en roman, eller rättare lång berättelse, *Tack för himlastegen*, som är en direkt fortsättning på *Jag, Lars Hård*.

Tack för himlastegen är, om inte egentligen en större bok än den föregående, likväl genom själva stoffet mera betydande. Den skildrar Lars Hårds flykt från den arbetsanstalt han är intagen på för att han inte kan betala ett förmodligen felaktigt adomat barnuppföstringsbidrag. Och han flyr därifrån att han, utom sig, slagit till en av anstaltens vaktare som länge plagat honom. Friheten blir kort och Lars Hård får snabbt utbyta arbetsanstalten mot fångelse. Fångelseskildringen tar största platsen och boken slutar med de första dagarna efter avtjänat straff.

Fridégårds stil var redan i debutboken sammanpressad, fräppant åskådlig, starkt personlig och ytterligt levande. Han har i *Lars Hård*-böckerna utvecklat den ytterligare och har till sitt förfogande ett språk som i kraft, uttrycksfullhet och friskhet, när stormen lagt sig, allmänt kommer att anses som »mästerligt»: denna förening i stilen av djärvt, inte ett ord för mycket och absolut egen ton som våra barn kommer att uppfatta som klassisk.

Det djupaste i denna stil är det som direkt sammanhänger med temperament och rent formell begåvning och mästerskap: jag menar Fridégårds lyhördhet och hans moraliska styrka, båda uppenbara i stilen. Att som Fridégård skildra sin hjälte — som med sin känslighet, sitt allvar, sina hårda öden, sitt grubbel och sin äkta religiositet har alla förutsättningar att i bokform bli »fin», »sympatisk» och föremål för svärmeri — så sant, så utan varje försök att lägga honom till iätta för förståelse att han hos många kritiker och med säkerhet många läsare verkar fräck drulle, är en moralisk prestation. Lika visst som det är stort konstnärligt allvar. För vi är nu en gång för alla i vår ytliga och naivt schematiska idealiseringslusta benägna att endast finna det behagligt iordninggjorda och överkliga fint och sympatiskt. Likadant är det med den fridégårdska lyhördheten: han ger sina alla mest intensiva stämningar i förstuckna rader, en passant.

Hans pregnans, så högt uppträdd, har emellertid även en baksida, hans enda konstnärliga svaghet. Fridégårds dragning mot det drastiska och tillspetsade kan understundom förleda honom till poänger och anekdoter och hans starka klasskänsla, som skapar profiler, kan en smula binda hans psykologi. Om man saknar något i den skakande fångelseskildringen skulle det väl vara en rikare ryansering och en starkare känsla av atmosfären i fångelsens gråa vardag. Den är ändå enastående i svensk litteratur.

Det på en gång mest gripande och befriande i Fridégårds sista bok synes mig vara skildringen av flykten från arbetsanstalten och återvändandet till friheten, jakten på den fågelfria och den fullständiga isoleringen hos den från en främmande, en otillåten värld återvändande. Det är mänsklig ensamhet så långt ner man kan komma: en tyst gråt, oåtkomlig och o hörbar för alla. Den här i bokstavigaste mening ingenting att lita sig till utom sig själv och det mystiska förtroende till livet eller till döden som vi kan känna i våra svåraste stunder. Och

Människan och prestigekampen.

— Att män och kvinnor vet så gott som ingenting om varandra — men att de samtidigt väntar nästan allt av varandra, det är en erfarenhet som mitt mångåriga arbete på en rådgivningsbyrå för levnadsställning, med dess tusenden av muntliga och skriftliga frågor, har givit mig.

Yttrandet följdes av fru Sofie Lazarsfeld under ett av hennes föredrag i Stockholm, där hon gjorde sitt bästa att förmedla en större förståelse mellan de båda för varandra så främmande släktena. En ständigt återkommande temat i fru Lazarsfelds framställning, vare sig den gällde sammanhanget mellan människornas själsliga jämvikt och freden mellan folket eller den gällde patriarkatets neuroser var människornas försök att kompensera sina mindervärdeskänslor, antingen dessa ha sin grund i faktiska svagheter eller endast inbillade — deras prestigekamp, maktsträvan, försök att göra sig gällande, allt det som känslan av underlägsenhet driver fram.

På ett klart och mänskligt sätt, med hjälp av levande exempel fick hon fram, hur ett förhållande av förtryckare-förtryckta blir olycksdigert inte bara för den undertryckta parten utan lika mycket för den undertryckande. Mannen har trängt undan kvinnan till en andraplansroll i tillvaron — men han ropar på henne så fort det går illa för honom, både när det gäller att leta reda på en förlorad kragknapp och när det är fråga om följderna av ett olyckligt krig. Men vem har han då att ropa på? Jo, på den av sitt beroende lidande, förkrympta kvinna, som han själv har skapat åt sig — genom sin härskartställning.

Det finns otaliga exempel på detta slags kvinnor, som därför att de hindrats att själva skapa sig en tillvaro, ett arbete, en uppgift, fordrar att en annan skall ge deras liv innehåll — det kan vara mannen, en vilken hon kräver allt, eller barnen eller av omgivningen över huvud taget. Men ett tomt liv kan aldrig fyllas genom en annan människa. Innehållet måste skapas inifrån varje människas egen personlighet.

Kvinnorna måste finna sin egen väg, sitt eget värde och ansvar. Men människan måste också få vara som de barn de

ändå går denna ensamma människa inte under! Det är i väsentligaste mening befriande att erfara hur den av ensamheten förkrossade människan vinner styrka, reser sig, andas och växer ut.

Det var när jag satt där som jag kände glädjen ännu mer växa i mig. Om den kom från rymden eller nerifrån jorden vet jag inte men jag laddades av en kraft som jag inte kände till förut. Som genom ett förklarande glas såg jag att ingenting fanns att frukta och gömma sig för. Kylan bet inte längre på mig, hungern var borta. En stor, skakande och befriande bok.

Knut Jaensson.

Större skördar och bättre kvalitet tack vare HERBA

Herba innehåller fosfor, syra, kväve och kalcium i väl avvägda proportioner samt dessutom andra nödvändiga näringsämnen. Framstående experter rekommenderar Herba. 4 olika blandningar. Uppgiv värtslaget, så får Ni den rätta sorten! • Tillv.: Postfabriken, Stockholm.

HERBA
trädgårdens livselixir

A.B. NITROGENIUM STOCKHOLM

i själva verket är, barn som måste få leka — inte bara vara strama, starka ekar, gjorda för rankor att singra sig om. Ty rankor kan man visserligen skapa genom att förtrycka människor, men ekar skapas inte så.

Detta är en antyan om innehållet i fru Lazarsfelds föredrag. Att åhörarna ur de mest skiftande verksamhetsområden med stort intresse följde hennes framställning var uppenbart. Men vad tyckte hon själv om Sverige? Vi framställa den nyfikna frågan på resdagens morgon, sedan fru Lazarsfeld under fyra dagar stått i en livlig kontakt med svenskarna.

— Om jag säger vad jag verkligen innerst tycker, då är jag rädd att ni uppfattar det som smicker, svarar fru Lazarsfeld. Jag skulle vilja uttrycka det så, att när man i fyrtio år har gått och långtat till ett land med stora förväntningar och så finner att förväntningarna inte bara uppfyllas utan överträffas — då är det en verklig upplevelse. Jag tror det allra märkligaste för mig har varit bekanskapen med de svenska kvinnorna, med klarheten, renheten i deras tänkande och livsstil. Jag känner mig djupt röd över att ha fått erfara detta. Det är så mycket av det som vi ännu önskar och hoppas på som ni redan förverkligat. Men vad jag också har märkt är hur männen i Sverige — i varje fall de som jag kommit i beröring med, så allvarligt försöker förstå kvinnornas tankegång och sätta sig i deras sätt att se, fastän det egentligen är främmande för männen själva.

— Jag har bara en önskan, säger fru Lazarsfeld till sist: att kunna ge någon gåva till tack. Kanske kunde det ske genom att förmedla till Er något av de erfarenheter jag gjort i arbetet för att skapa förståelse människor emellan — och därmed nationer emellan! C. H.

Lyceum för flickor.

KOMMENDÖRSKATEN 13.

Latingymnasium (4-årigt), nyspråkligt gymnasium, omfattande ringarna III och IV, elementarskola med anslutning till folkskolans 4:de klass, småskola (4 klasser).

Inträdes- och flyttningsprovingar börja den 4 juni kl. 10 och fortsätta följande dag. Anmälan av nya elever kan göras å skolans expedition, som hålles öppen alla dagar utom lördagar kl. 15—15.30.

EYVOR af KLINTBERG.

Tel. 62 48 63.

P. WENSTRÖM.

Tel. 61 44 84.

Ateneums skolköksseminarium

SVEAVÄGEN 48, STOCKHOLM.

Lärarinnekursen börjar den 31 augusti.

Husmoderskursen — A-kursen — börjar den 2 september.

Förberedande kursen — B-kursen — för inträde i skolköksseminarium, kurser för ekonomi- och hemföreläsningar m. fl. börjar den 2 sept.

Yrkeskursen för hemföreläsningar börjar den 31 augusti.

Ansköningar före den 1 juli.

Yrkeskursen för tvättföreläsningar börjar den 31 oktober.

Prospekt och upplysningar lämnas på begäran. Postadress: Mottagning kl. 11—12 (utom tisdag och lördag). Postf. 3093, Sthlm 3.

Res till Sovjet-Unionen

Studera de kulturella och sociala institutionerna, teater, musik, museer.

Korta populära 11-dagars-turer Stockholm—Leningrad—Moskva—Stockholm från Kr. 243.

Individuella och sällskapsresor till det soliga Kaukasien och Krim vid Svarta Havet.

20 dagars tur Leningrad—Moskva—Ukraina—Krim—Kiev från Kr. 340.—.

22 dagars tur Leningrad—Moskva—Kaukasiska Rievian—Krim—Kiev från Kr. 374.—.

Upplysningar och anmälningar genom alla större resebyråer och Intourist, Vasagatan 8, Stockholm. Tel.: 116383 och 116396.

